UPPLANDS VÄSBY

# Tjänsteutlåtande

Konsult

Patrick Winther

patrick.winther@upplandsvasby.se

Datum:
2026-09-03

Diarienummer:
ON/2026:234

Omsorgsnämnden

# Principbeslut om Digitalt först gällande nattillsyn inom hemtjänst

## Förslag till beslut

Omsorgsnämndens beslutar att:

1. Digital nattillsyn ska erbjudas som en del av kommunens arbete med Digitalt först, där digital teknik används när den bedöms skapa nytta för den enskilde och verksamheten.
2. Införa digital nattillsyn som ett alternativ till fysiska nattbesök för personer som efter individuell bedömning bedöms kunna tillgodogöra sig insatsen. Digital nattillsyn ska inte ersätta fysisk tillsyn när den enskildes behov kräver fysisk närvaro. Den enskildes behov, önskemål, trygghet, integritet och självbestämmande ska vara styrande vid bedömningen.
3. Enheten för verksamhetsnära stöd får i uppdrag att ta fram och implementera arbetssätt, rutiner och uppföljningsmått för digital nattillsyn.

## Sammanfattning av ärendet

Social- och omsorgskontoret föreslår att digital nattillsyn införs som ett alternativ till fysiska nattbesök inom insatsen hemtjänsten. Digital nattillsyn innebär att den enskilde kan få tillsyn på distans under natten genom digital teknik. Syftet är att skapa en trygg och individanpassad nattomsorg samtidigt som onödiga störningar, exempelvis genom att personal behöver gå in i den enskildes bostad under natten, kan minska. Digital nattillsyn ska inte betraktas som en generell ersättning för fysiska besök. Valet av insats ska föregås av en individuell bedömning där den enskildes behov, önskemål och förutsättningar står i centrum.

## Ekonomiska konsekvenser

Införandet innebär initiala kostnader för exempelvis teknik, licenser, installation, utbildning och införande. Vid ett eventuellt breddinförande beräknas årskostnaden hamna på ca 1 miljon kronor. Så väl pilotomgången som breddinförande bekostas via statsbidrag.

På längre sikt kan digital nattillsyn medföra effektivare resursanvändning genom att vissa fysiska nattbesök kan ersättas med digital tillsyn när detta är lämpligt.

### Barnrättsperspektivet

Ärendet rör endast insatsen hemtjänst som inte beviljas till barn eller unga varför barnrättsperspektivet inte är aktuellt.

_____

Beslutet skickas till:

Avdelningschef för äldreomsorg

Enhetschef för verksamhetsnära stöd

Enhetschef för natt- och larmverksamhet

### Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteutlåtande 2026-09-03.

---

## Ärendet i sin helhet

### Bakgrund

Kommunen har i uppdrag att utveckla välfärden genom digitalisering och att använda digital teknik där den kan bidra till ökad kvalitet, trygghet, självständighet och effektivitet.

Nattillsyn är ett område där digital teknik kan vara ett alternativ till fysiska besök. Ett fysiskt nattbesök kan innebära att den enskilde väcks eller störs i sin sömn. Digital tillsyn kan i vissa situationer möjliggöra tillsyn utan att personal behöver gå in i bostaden.

Införandet ska ske med utgångspunkt i den enskildes behov och med respekt för integritet, självbestämmande och trygghet.

### Digitalt först

Principen Digitalt först innebär i detta ärende att kommunen i första hand ska pröva om digital teknik kan tillgodose den enskildes behov på ett tryggt, rättssäkert och kvalitativt sätt.

Digital nattillsyn kan exempelvis bidra till:

- ökad trygghet för den enskilde
- minskad risk för störd nattsömn
- ökad självständighet och integritet

- minskat antal onödiga fysiska nattbesök
- effektivare användning av personalens tid
- möjlighet att rikta personalens resurser till personer som behöver fysisk tillsyn

Digital först innebär däremot inte alltid digitalt. När digital nattillsyn inte är lämplig ska fysisk tillsyn eller annan insats erbjudas utifrån den enskildes behov.

Målet med digital nattillsyn är att:

1. öka den enskildes trygghet och självständighet
2. värna den enskildes integritet och nattsömn
3. erbjuda individanpassade former av nattillsyn
4. använda kommunens personalresurser på ett ändamålsenligt sätt
5. vidare utveckla kommunens digitala välfärdstjänster

## Målgrupp och individuell bedömning

Digital nattillsyn kan erbjudas till personer som efter individuell bedömning bedöms kunna tillgodogöra sig insatsen.

Bedömningen bör bland annat omfatta:

- den enskildes behov av nattillsyn
- den enskildes medgivande, önskemål och inställning
- behov av fysisk närvaro
- kognitiva och praktiska förutsättningar
- trygghet och upplevd säkerhet
- integritetsaspekter
- tekniska förutsättningar
- eventuella risker

Den enskilde ska informeras om hur den digitala tillsynen fungerar och vilka alternativ som finns.

## Integritet och informationssäkerhet

Digital nattillsyn innebär behandling av information som kan vara integritetskänslig. Kommunen ska därför säkerställa att behandlingen sker i enlighet med gällande regler om dataskydd, sekretess, informationssäkerhet och dokumentation.

Innan införande ska kommunen bland annat säkerställa:

- rättslig grund för personuppgiftsbehandlingen
- tydliga rutiner för åtkomst och behörighet
- säker lagring och överföring av information

- begränsning av åtkomst till det som är nödvändigt
- rutiner för incidenthantering
- information till den enskilde
- bedömning av behovet av konsekvensbedömning avseende dataskydd.

## Genomförande

Införandet föreslås ske stegvis.

Steg 1 – Förberedelse

Förvaltningen tar fram riktlinjer, rutiner, ansvarsfördelning och arbetssätt.

Steg 2 – Pilot/införande

Digital nattillsyn införs för ett begränsat antal brukare som bedöms vara lämpliga för insatsen (exempelvis fem personer).

Steg 3 – Utvärdering

Resultatet följs upp utifrån kvalitet, trygghet, integritet, användarupplevelse, informationssäkerhet, personalens arbetsmiljö och ekonomi.

Steg 4 – Breddinföring

## Ekonomiska konsekvenser

Införandet innebär initiala kostnader för exempelvis teknik, licenser, installation, utbildning och införande. Vid ett eventuellt breddinförande (50 brukare) beräknas årskostnaden hamna på ca 1 miljon kronor. Så väl pilotomgången som breddinförande bekostas via statsbidrag.

På längre sikt kan digital nattillsyn medföra effektivare resursanvändning genom att vissa fysiska nattbesök kan ersättas med digital tillsyn när detta är lämpligt.

## Konsekvenser för den enskilde

Digital nattillsyn kan innebära ökad integritet och bättre nattsömn genom att den enskilde inte behöver störas av fysiska besök. Samtidigt kan digital tillsyn upplevas som mindre tryggt än fysisk närvaro för vissa personer. Därför ska den enskildes behov och inställning alltid vägas in och insatsen omprövas vid förändrade behov.

## Konsekvenser för personal och verksamhet

Digital nattillsyn kan frigöra tid som kan användas till personer som behöver fysisk närvaro. Införandet innebär samtidigt behov av nya arbetssätt, kompetens och tydliga rutiner för hur personalen ska agera vid utebliven kontakt, tekniska fel eller andra avvikelser.

## Risker och riskhantering

| Risk | Åtgärd |
|---|---|
| Den enskilde känner sig otrygg | Individuell bedömning och möjlighet till fysisk tillsyn |
| Tekniskt fel | Rutiner för teknisk support och alternativ tillsyn |
| Missad tillsyn | Tydliga rutiner och uppföljning |
| Integritetsintrång | Behörighetsstyrning, informationssäkerhet och dataskydd |
| Förändrat behov | Regelbunden uppföljning och omprövning |
| Digitalt utanförskap | Alternativa insatser ska finnas |

## Förvaltningens bedömning

Kontoret bedömer att digital nattillsyn är ett ändamålsenligt alternativ till fysisk nattillsyn för personer vars behov kan tillgodoses genom digital teknik. En förutsättning är att införandet sker individanpassat och med tydliga krav på trygghet, integritet, informationssäkerhet och kvalitet. Digital nattillsyn ska därför ses som ett alternativ, inte som en generell ersättning för fysisk tillsyn.

Kontoret bedömer sammantaget att digital nattillsyn ligger i linje med kommunens ambition om Digitalt först och kan bidra till en mer personcentrerad, trygg och resurseffektiv nattomsorg.

## Social- och omsorgskontoret

Jesper Kyrk

Socialchef

Carina Classon

Avdelningschef för äldreomsorg